

ངག་སྒྲོན་རྩ་འགྲེལ་དང་ དེའི་ཡང་འགྲེལ།

དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བས་རྩ་བ་མཛད།
བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད།
ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་འགྲེལ་བ་མཛད།

མེ་རིགས་དབུ་ཕྱོག་ཁང་།

རག་མྱོན་རྩ་འགྲེལ་དང་དེའི་ཡང་འགྲེལ།

དཔལ་ཁང་ལོ་ལྔ་བས་རྩ་བ་མཛད།
བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འགྲེལ་བ་མཛད།
ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་འགྲེལ་བཙམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

དག་ཡིག་དག་སྒྲོན་གྱི་ཚུ་བ།

དཔལ་ཁང་ལོ་ལྷ་བས་བཅུ་མས།

图书在版编目(CIP)数据

语灯详释:藏文/贝康译师著. - 北京:民族出版社,. 1985. 10 (2007. 4 重印)

ISBN 978-7-105-02992-1

I. 语... II. 贝... III. ①藏语-正字法- IV. H214.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(98)第 02640 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

www.mzpbs.com

北京艺辉印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

1985 年 10 月第 1 版 2007 年 4 月北京第 6 次印刷

开本:850 毫米×1168 毫米 1/32 印张:17.5

印数:18001-23000 册 定价:20.00 元

ISBN 978-7-105-02992-1(藏 22)

(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)

ཚུམ་གྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑:

མངོས་ཆ་རྩལ་འགོད་པ།

装帧设计:

ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས།

阿旺平措

ཀམ་རྩོམ་ཆེ་རིང་།

吾 要

༡༡ ། ངག་སྒྲོན་ཙ་འབྲེལ་དང་དེའི་ཡང་འབྲེལ།

དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བས་ཙ་བ་མཛད།

བསྐྱོན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འབྲེལ་བ་མཛད།

ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་འབྲེལ་བ་ཙ་མས།

དཔེ་སྐྱོན་མ་ཁན།

འབྲེལ་སྐྱོན་མ་ཁན།

གནས་ཡུལ།

ལྷག་ཡང་།

ཁ་བར་ཡང་བྱངས།

བརྒྱུད་འཛོམས་མ་ཁན།

ཡུལ་འདུག་མ་ཁན།

དེབ་ཆེད།

ཡུལ་ཕྱོག་

ཡུལ་གཞི་རྒྱུག་ཐེངས།

ཡུལ་ཐེངས།

ཡུལ་བྱངས།

ཕྱི་ཕྱོག་

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གི་ཐོད་ཡིག་ཚུམ་གྲིག་ཁང་།

པེ་ཅིན་རྩོམ་ཡིག་བྱང་ལམ་ཡང་14པ།

100013

010 - 64227665

རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཀན་སྤྱི་མཐུན་ཞུ་དཔེ་ཆེད་ཁང་།

དབྱི་རྩེ་པར་འདེབས་ཆེད་ཡོད་ཀྱང་སི།

850mm × 1168mm 1/32

17.5

1985ལོའི་ཟླ་10པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད།

2007ལོའི་ཟླ་4པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་རྩལ་བ་བརྒྱབ།

18001 - 23000

20.00

ISBN 978 - 7 - 105 - 02992 - 1

དཔེ་རྒྱན་གསལ་བཤད།

《དག་ཡིག་རག་སྒྲིབ་》ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ར་བས་བཅུ་དྲུག་པའི་……
ནང་བཅུ་མས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དག་ཡིག་གི་དཔེ་རྒྱན་སྐར་ཚོགས་ཀྱི་
དབུས་སུ་སྤྱི་སྐར་རྒྱལ་པོ་རི་བཞིན་རང་མདངས་ལྟག་པར་བཀྲ་བ་ཞིག་ཡིན་……
སྟབས་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་ཁུངས་དག་ཅད་མར་བཟུང་ནས་ལྟ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་……
ཡིད། དེར་དཔེ་རྒྱན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དགེ་མཚན་ནམ་ལེགས་ཆ་མང་དག་
ཞིག་མཆིས་པ་ལྟེ། རྣམ་དབྱེ་ས་སའི་ཕྱད་ཀྱི་སྐར་སྐར་བྱེད་ལུགས་དང་། མིང་གཞི་
གང་ལ་འབྲལ་མཐའ་གང་ཞིག་སྟོབ་མིན་སྟོགས་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་དཔེ་……
བརྟན་ཆོགས་སུ་བཅད་ཡིད་པ་དེ་དག་ལ་མཁས་དབང་བརྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་……
གྱིས་དུས་རབས་ཉི་ལྔ་པའི་དུས་འགྲོ་འབྲེལ་པ་ཅུང་རྒྱས་ཅམ་ཞིག་བྱས་འདུག་……
ཀྱང་དེར་དུས་སྐབས་དང་། བྱིད་ལྡལ་སྟོགས་གང་ཐད་ཀྱིས་རྒྱན་པས་ཆོག་དོན་
རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་། ལྟག་པར་དུ་མིང་ཆོག་ཅང་མ་གཅིག་དུ་འབྲེལ་ནས་
འབྲེལ་བཤད་བྱས་པར་བརྟན་ཤེས་ཅད་ཅུང་དམའ་བའི་གཞོན་སྐྱེས་གསར་བ་བ་……
ཆོས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་ཆོག་དོན་ཡས་མས་གཅོད་མཚམས་མ་ཤེས་པ་བཅས་……
ཀྱིས་གོ་དོན་ལྟག་ཉན་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཆོག་དང་། སྐར་གྱི་ཐ་སྟོད་སྟོགས་མང་
དག་ཞིག་མིང་ཅམ་ལས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རོ་པོར་འབྲེལ་བཤད་ཁ་གསལ་
ཞིག་མེད་སྟབས་ལྡལ་ལུང་ཆ་རྒྱན་ཞན་པའི་དམངས་བཅུགས་སློབ་བྱ་དང་།
གཞུང་བཅུགས་སློབ་བྱ་ཐ་ན་སློབ་བྱ་འབྲིང་བ་སྟོགས་ཀྱི་དགེ་ལྡན་མང་པོ་ཞིག་
ལའང་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་དཀོན་པའི་རྒྱན་གྱིས་སློབ་བྱིད་བྱེད་སྐབས་དཀའ་

ངལ་མི་ཉུང་བ་འབྲུད་ཀྱི་ཡོད་པས་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ནི་དེ་པས་སྒྲིབ་ཅི་དགོས། དེར་
བརྟེན། བོད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་མཆོད་དགེ་གན་ཀྱན་བཟང་རྣམ་ཐུལ་ལགས་ཀྱིས་
ལ་ང་ཁ་གསུང་དབྱུད་གཞིའི་ཡིག་རིགས་གང་མང་དབྱུད་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་《ངག་
སྒྲིབ་ཅི་འབྲུལ་དང་དེའི་ཡང་འབྲུལ》ཞེས་པ་འདི་བཅུ་མས་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཐ་
སྐད་བརྟེན་དག་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་མཁན་ཀྱི་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡན་པའི་
ཆེད་དུ་ང་ཚོས་དེ་པ་འདི་དཔེ་སྐྱབ་བྱས་པ་ཡིན།

ཅོ་མ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྦྱང་དབེན་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ཆད་ལྷག་དང་ཡིག་རྫོང་ཡོད་ཅེས་ལགས་ན་ཀྱི་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་.....
ཀྱིས་དགོངས་འཆར་ལྷག་པོར་སྦྱོལ་བའི་རེ་བ་ཞུ།

སྒྲིག་པ་པོས།

ཚུམ་པ་པའི་གཏམ།

དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བས་མཛད་པའི་《དག་ཡིག་དག་སྒྲིན་གྱི་ཅ་བ》འདི་ནི་ཞི་ལ་
ད་ཡན་དག་ཡིག་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་མཚན་ཏུ་བྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
སྒྲིན་འབྲེལ་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་ནའང་ད་ལམ་འདྲན་བྱེད་གྱི་ཞི་ལ་
སྒྲིན་ལྷལ་དུ་བྱལ་ཆེ་བར་བྱུར་པ་ནི་ཁྱ་ལྟ་བུ་པ་བསྟན་འཛིན་གྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་
བཅུ་མས་པའི་འབྲེལ་པ་ཆིག་གསལ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནར་ཟད་ཅིང་། འབྲེལ་པ་
འདིར་དགེ་མཚན་མང་པོ་ལྡན་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྒྲིན་ནུས་པའང་མི་རྒྱུད་པ་ཞིག་
སྒྲིན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཏེ་དེར་སྐབས་སྒྲིན་གྱི་ཁག་གི་སྒྲིན་རིམ་མི་འདྲ་བ་དང་།
སྒྲིན་སྒྲིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལོ་ན་མི་འདྲ་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་སྒྲིན་གི་ཆ་སྒྲིན་མི་
འདྲ་བའི་དབང་གིས་དག་སྒྲིན་གྱི་འབྲེལ་པ་འདིར་སྒྲིངས་བཅོན་བྱེད་སྐབས་མཛད་པའི་
དཀར་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་པ་ནི་གཅིག་ནས་འབྲེལ་པ་འདིའི་ནང་དུ་མིང་ཆིག་ལ་ཞི་ལ་
ལ་ཅ་བ་ལས་འབྲེལ་པ་གོ་དཀར་བ་དང་། གཉིས་ནས་ཆུ་ཆད་ཅུང་མཐོ་ཅམ་
ཞིག་ལྡན་མེད་ཆེ་ཆིག་མཚམས་བདེ་ལྷག་དུ་གཙོད་མི་རུས་པར་བརྟེན་ལ་ལོ་གོ་བ་
ལོག་སྒྲིབ་གྱི་གནད་དུ་འགྲོ་ཉིན་ཆེ་བ། གསུམ་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་། བྱལ་
མཐའ་དང་། ཆད་མ་ལ་སྐགས་པའི་མིང་དང་གྲངས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་
གཅིག་སྒྲིད་བྱས་པའམ་ཡང་ན་ཚུགས་རེ་ཅམ་ལས་སྒྲིན་མེད་སྒྲིན་དབྱེད་གཞིའི་
ཡིག་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་
མཆིས་སྐབས། ཆ་སྒྲིན་ཅུང་ཞན་པའི་སྒྲིན་གྱི་སྐགས་ལ་གནད་དོན་དེ་དག་ཐག་
གཙོད་བྱེད་དཀར་བ་སྐགས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བས་དག་ཡིག་དག་སྒྲིན་གྱི་

འབྲེལ་པར་ཅུང་ལྷ་བདེ་བ་དང་། རྟོགས་སྤྲོ་བའི་ཡང་འབྲེལ་ཞིག་ཕྱང་ན་སྤྲོ་བ་
གཉེར་བྱེད་མཁན་གང་ཅིར་ལན་པ་ཅུང་ཆེན་སྐྱམ་པའི་སྐུལ་སྤྲོང་བཟང་པོས་སྐུལ་
ཏེ་ཁོ་བོས་སྤྲོ་བ་ཁྱིད་ཀྱི་བར་གསེང་དུ་《དག་ཡིག་དག་སྟོན་གྱི་ཡང་འབྲེལ་བྱས་.....
པའི་དགའ་བྱེད》ཅེས་པ་འདི་ཙམ་འབྲི་བྱས་པ་ཡིན་ལགས།

དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་ 1456 མེ་བྱི་ལོར་བོད་ཡུངས་གཙང་གི་.....
བཞུད་ཤར་སྤྱོགས་དཔལ་ཁང་ཞེས་པའི་བྱིས་དུ་འཁྲུངས། མཚན་དངོས་དག་
དབང་ཆས་ཀྱི་ཁྱ་མཚོ་དབྱངས་ཅན་སྐྱེམས་པའི་སྤར་འབོད་པ་ཡིན། མཚན་
གཞན་དུ་དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་། དཔལ་ཁང་ཆས་མཛད་དང་། ཀམ་འཕྲིན་
ལས་སྤྱོགས་ལས་ནམ་གུལ་ཡང་ཟེར། དཔལ་ཁང་ཟེར་བ་བོད་ཀྱི་རིགས་ཅུས་གིག་
དང་བྱིས་མིང་ཡིན་པར་གྲགས། ཁོང་ནི་སྤྱོགས་སྟོན་ཀམ་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟུ་
གིས་སྤོ་བྱས་རྒྱུ་མཚར་བྱེད་པའི་གཉེར་མཛད་ཀྱི་དངོས་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱིས་སྤ་
མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱིན་ནས་མཚན་གྱི་སྟན་པ་རིང་དུ་གྲགས་པ་དང་། སྤ་ཆོ་གང་
པའི་རིང་ཙམ་པ་གནང་བའི་གྲགས་ཅན་བསྟན་བཅས་མང་དག་ཅིག་ཡོད་པའི་.....
ཁྲངས་གཏོགས་《བོད་ཀྱི་བདེ་བྱེད་བྲག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ཆོགས་
ལེའུར་བྱས་པ་མཁས་པའི་དག་གི་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ》འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ 1538 ལ་བྱི་
ལོར་བཅམས་གིང་། བསྟན་བཅས་འདི་ལ་བྱིས་སྤ་འབྲེལ་པ་གཞན་ཕྱང་ཡོད་
ཀྱང་ད་ལས་མཛོང་ཆས་སྤ་བྱུར་པའི་《བོད་ཀྱི་བདེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་དག་
སྟོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ》བྱ་བ་འདི་ནི་ཁྱ་གར་ནུབ་སྤྱོགས་སྤ་བྱུང་བའི་ཁྱ་
ནུབ་བསྟན་འཛིན་གུལ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ 1937 མེ་ཁྲང་ལོར་བཅམས་གནང་བ་
ཡིན་ནོ། །

ཀུན་བཟང་ནམ་གུལ་གྱིས་བཅམས།

དཀར་ཆག

དག་ཡིག་རག་སྒྲན་གྱི་ཅ་བ།	(1)
དག་ཡིག་རག་སྒྲན་གྱི་འགྲེལ་བ།	(43)

ཀ

ཀ	(45)	དཀ	(48)
བཀ	(49)	ཀྱ	(50)
མྱ	(51)	སྱ	(51)
བཀྱ	(53)	བསྱ	(54)

ཁ

ཁ	(55)	མཁ	(56)
འཁ	(56)		

ག

ག	(58)	དག	(60)
བག	(60)	མག	(61)
འག	(61)	གྱ	(62)
མྱ	(64)	སྱ	(64)
བཀྱ	(66)	བསྱ	(66)

ང

ང (67)	མང..... (67)
ང..... (68)	མང (69)
ང (69)	ངམ..... (69)

ཅ

ཅ (70)	ཅཅ (71)
ཅཅ (72)	ཅཅ (73)

ཆ

ཆ (74)	ཆཆ (77)
ཆཆ (78)	

ཇ

ཇ (79)	ཇཇ (79)
ཇཇ (79)	ཇ (81)
ཇཇ (81)	ཇ (82)

ཉ

ཉ (82)	ཉཉ (83)
ཉཉ (84)	ཉ (85)
ཉ (85)	ཉཉ (86)
ཉཉ (86)	

ཏ

ཏ	(87)	གཏ	(89)
བཏ	(90)	ཏ	(91)
ཏྱ	(92)	ཏྲ	(93)
བཏྱ	(94)	བཏྲ	(95)
བཏླ	(95)		

ཐ

ཐ	(96)	མཐ	(96)
འཐ	(97)		

ད

ད	(98)	གད	(99)
བད	(101)	མད	(102)
འད	(102)	ད	(104)
ཕྱ	(105)	ཕྱ	(106)
བདྱ	(107)	བཕྱ	(107)
བཕྱ	(108)		

ན

གན	(108)	མན	(109)
ན	(110)	ནྱ	(110)
བན	(111)	བནྱ	(112)

ମ

ମ	(113)	ମ୍ମ	(114)
ମ୍ମ	(116)	ମ୍ମ	(118)

ମ

ମ.....	(118)	ମ୍ମ	(121)
--------	-------	-----------	-------

ମ

ମ	(122)	ମ୍ମ	(125)
ମ୍ମ	(127)	ମ୍ମ	(128)
ମ୍ମ	(129)	ମ୍ମ	(129)

ମ

ମ	(130)	ମ୍ମ	(131)
ମ୍ମ	(132)	ମ୍ମ	(133)

ମ

ମ	(134)	ମ୍ମ	(135)
ମ୍ମ	(135)	ମ୍ମ	(136)
ମ୍ମ	(138)	ମ୍ମ	(138)

ମ

ମ	(138)	ମ୍ମ	(139)
ମ୍ମ	(140)		

ཀ

ཀ	(141)	མཛ	(142)
ཁཛ	(142)	ཁ	(143)
ཁཱ	(144)		

ཁ

ཁ	(144)
---------	-------

ག

ག	(144)	གག	(145)
ཁག	(146)		

ག

ག	(147)	གག	(148)
ཁག	(149)		

ང

ང	(150)
---------	-------

ཙ

ཙ	(151)	གཙ	(151)
---------	-------	----------	-------

ར

ར	(153)	ཁཱ	(153)
---------	-------	----------	-------

ལ

ལ (154)

ཤ

ཤ (154) ཤཤ (155)

ཐཤ (156)

ས

ས (157) སས (159)

ཐས (161)

ཏ

ཏ (163)

ཨ

ཨ (164)

དག་ཡིག་ངག་སྒྲིན་གྱི་ཡང་འགྲེལ་བྱིས་པ་དགའ་བྱེད། (177)

ཀ

ཀ (185) དཀ (193)

ཐཀ (196) ཀྀ (200)

ཁྀ (201) ཀྀ (202)

ཐཀྀ (208) ཐཀྀ (210)

ཁ

ཁ (212)	ཁཁ (216)
ཁཁ (217)	

ག

ག (222)	དག (227)
བག (230)	མག (232)
འག (232)	ག (236)
ཨ (241)	ཨ (241)
བག (247)	བཨ (248)

ང

ང (251)	མང (252)
ང (254)	མ (255)
བང (257)	བམ (257)

ཅ

ཅ (258)	གཅ (261)
བཅ (264)	ཅ (267)

ཆ

ཆ (269)	མཆ (274)
འཆ (276)	

ཁ

ཁ (277)	ཁའ (279)
ཁའ (279)	ཁའ (283)
ཁའ (284)	ཁའ (284)

ག

ག (285)	གག (288)
མག (289)	ག (290)
ག (291)	མག (294)
མག (295)	

ང

ང (297)	ངག (300)
མང (303)	ང (305)
ང (307)	མ (310)
མང (313)	མང (315)
མང (316)	

ཅ

ཅ (318)	ཅམ (319)
ཅམ (321)	

ད

ད (323)	དག (328)
མད (333)	མད (335)